

ЕРИХ КЕСТНЕР АД В ХОТЕЛА

Превод от немски: Венцеслав Константинов, 2016

chitanka.info

Три луксозни хотела в Тирол и едно илюстрирано списание — с рекламна договореност — организираха общ конкурс с награди. Списание то предложи на читателите си обикновен въпрос, на който очакваше необикновени отговори — избра трите най-сполучливи и предостави на техните автори необходимите билети за бърз влак (втора класа), за да си получат премиите. Трите тиролски хотела обявиха от своя страна готовност да приемат безплатно за две седмици по един от победителите. Първа награда получи д-р Готхолд Леман, втора — някой си господин Петер Щурц, а трета — съпругата на един банков директор. Две луксозни седмици в Тирол и двама съвсем навреме на тази дама; това беше третото ѝ пътуване за текущата година, освен това тя намираще високите планини за нещо божествено. Също и д-р Леман се смяташе за щастливец; той беше гимназиален учител; заплатата и семейството биха му позволили отдых най-много в първа железопътна зона.

Но за господин Петер Щурц (както списанието го наричаше от учтивост) пътуването щеше да се окаже мъчително втурване в редица непристойни преживявания. Щурц бе работник металург; с това ясно се очертава достатъчното основание за неговото унижение; а ето и кратко описание на последвалите събития:

Петер Щурц, на 28 години и женен от четиринайсет месеца, бе отговорил на зададения в списанието въпрос, без дори да помисли за някакъв успех. Когато в списъка на наградените прочете собственото си име, той се уплаши и писа, че като беден човек би желал, ако е възможно, вместо пътуването да го подпомогнат с парична сума. Но редакцията на списанието отхвърли молбата му... Госпожа Щурц, развеселена от безпокойството на мъжа си, купи в потребителната кооперация вратовръзка от изкуствена коприна, която той щеше да получи едва на рождения си ден; колоса и изглади три нагръдника и няколко чифта маншети; изчисти с бензин синия му официален костюм и го опакова в картонена кутия. Щурц си взе полагащия му се десетдневен отпуск и получи в добавка още няколко, разбира се, неплатени дни. За всеки случай изтегли от касата трийсет марки, макар да бяха определени като начална вноска за шевна машина. Списание то му изпрати валидните за отиване и връщане билети — и Щурц замина за Тирол.

Пътуването в купе втора класа му хареса. Пушеше цигари от десет пфенига, похапваше сандвичи със салам, гледаше доволен през прозореца, поклащаше се върху тапицерията и си подсвиркуваше.

После поспа няколко часа. В Мюнхен смени влака, отново заспа, събуди се след Розенхайм и развълнуван зърна първите планини. В Куфстайн валеше дъжд. Въпреки това той гордо закрачи напред-назад пред своето купе на „Цюрих-Виена-Експрес“, който щеше да го отведе по-нататък. Скочи в последния момент във вагона и един час по-късно изпитваше съжаление, че вече е пристигнал в К.

С картонената кутия под мишница и шапка в ръка Щурц, влезе в хотела. Портиерът не си направи труда да скрие уплахата си, когато чу кой е този смешно грубоват и плах човечец. Бързо нареди да го замъкнат в стая на последния етаж и потресен извести на директора. Щурц, затвори очите, докато пиколото го превеждаше през салона. Седящите наоколо гости го разглеждаха, сякаш бе Дамата без нозе от вариетето... С асансьора поеха нагоре. А след като момчето се оттегли, Щурц, стоя още дълго близо до вратата на стаята и не се осмеляваше да остави картонената кутия.

Четвърт час след третия гонг се почука и пиколото извика:

— Всички отдавна се хранят!

Малко по-късно Щурц, се появи в голямата, прекрасно осветена зала. Господата носеха черни костюми и бели нагръдници; дамите с голи рамене приличаха на княгини. На Щурц посочиха малка уединена маса; преди да седне, той несръчно се поклони три пъти в празното пространство пред себе си. Още повече се обърка, когато му сервираха ордъовъра. Не знаеше какво да прави с тази странна многоцветна храна и залапа, сякаш гълташе отрова. Ножът и вилицата подрънкваха в едрите му ръце. Оберкелнерът го наблюдаваше с ироничен поглед, а когато Щурц изпусна ножа на пода, вдигна го и продължи да го използва, всички гости се вторачиха в него, зловещо чужди и изпълнени с делово любопитство. С наведена глава и зачервен, Щурц седеше и дъвчеше. Чувстваше се ужасно и отчаяно изяждаше всичко, което слагаха пред него. Когато накрая се осмели да вдигне очи, беше останал сам. Това ще рече, отсреща на бара се бяха облегли двама сервитьори и се смееха.

В салона пиеха шампанско и вино. Щурц се заклатушка като моряк покрай хората. Изтича нагоре по стълбите, заключи вратата и се

хвърли като вързоп в леглото. После отново стана, съблече се, внимателно окачи костюма си в гардероба, изгаси лампата и легна да спи. Отдалеч долиташе танцова музика.

А той имаше желание да се разплаче.

Хотелските служители бяха по-жестоки от гостите. Сякаш искаха да си отмъстят и на него, че са принудени да обслужват човек, когото презират. Измъчваха го, изпълнени със злорадство; не пропускаха и час да не наранят сърцето му; разгласяваха всичките му провали, та да му се присмиват. От камериерката узнаха всички, които желяха (а и други), че Щурц смятал вратата към банята си за заключена и още не се бил къпал.

Оберкелнерът разказваше на господата как Щурц не смеел да яде пастет, раци, птици и други ястия, понеже не знаел как пристойно да ги консумира. Портиерът съобщаваше на заинтересованите, че „господин“ Щурц многократно опитвал да завърже разговор с прислужниците и кочияшите, които вечер седели на двора и играели карти. Дори желяел да помага при цепенето на дърва. Но всички безцеремонно го отпращали!

След пристигането си Щурц, не бе разменил и десет думи. Вечно беше сам. Винаги бягаше от присмеха. Ала още повече го беше срам да си замине... Така той се щураше изоставен и преследван през изпълнения с шум и музика палат; и само навън, поел по тихите планински пътеки край глетчерите, намираще малко покой. На десетия ден получи писмо от жена си и по датата разбра, че портиерът умишлено го бе задържал няколко дни. Но замълча, качи се в стаята си и прочете какво му е написала. Тази вечер — оркестърът на хотела свиреше трапезна музика — Щурц, се разплака на своята малка, празна маса. Оберкелнерът бързо разпространи новината, като добави нагледно как сълзите му капели върху телешкото фрикасе. Нервните кризи на един работник металург бяха сметнати на всички маси за оригинални.

Късно вечерта, когато Щурц, пристъпи в стаята си, можа да прочете на вратата към банята: „Ако веднъж се изкъпеш, няма да ти навреди“. Едва сега откри значението на съседното помещение, влезе и погледна към напълнената вана, сякаш надничаше в гроб... След като бе плакал, с него настъпи промяна. Плахостта му изчезна и се превърна в зло непокорство. Бяха го поставили натясно. Сега той

премина в отбрана. Нужно му бе да обижда и отмъщава. Но никой повече не го нараняваше. Навярно всички инстинктивно бяха проумели, че е станал друг. Така че той преглъщаше гнева си. Никой не го поглеждаше. Вече не им беше интересен, а и бе станал опасен. Държаха се така, сякаш той не съществуваше.

За Щурц, това положение бе не по-малко непоносимо от предишното и събщи на портиера, че ще си замине няколко дни преди изтичането на срока. В местната банка обмени двайсет и пет марки в шилинги и — след като опакова картонената си кутия — предложи на камериерката пари за почерпка. Тя му обърна гръб... Потърси прислужника на хотела; онзи му се изсмя в лицето и каза, че от такъв като него не взема нищо... Щурц, хукна към оберкелнера и му тикна в ръката няколко банкноти. Оберкелнерът пусна парите на пода, изви глава и си тръгна. Тогава работникът не издържа повече и удари човека. Сервитьори и гости притичаха и се приведоха над кървящия оберкелнер.

Щурц, се обърна. Хората отстъпиха и го пуснаха да мине безпрепятствено. На вратата той се изплю и хвърли остатъка от парите си в залата. После отиде на гарата и замина за вкъщи.

Няколко седмици по-късно работникът Щурц, и жена му починаха от отравяне със светилен газ. Близко до ума е да се намери връзка между онова пътуване и това самоубийство.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.